

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an	150 Lei
Po jumătate	75 Lei
la străinătate	300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELINANUNȚURI ȘI RECLAME
se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunt odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Marele Congres Economic dela Cluj

Toți Ardeleanii s-au unit pentru a cere dreptate pe seama Ardealului

Joi în 28 Noemvrie s'a ținut la Cluj, în sala Teatrului Național, marele congres economic al Ardealului, la care au luat parte cărturari, meseriași și țărani din toate părțile Ardealului și Banatului, fără deosebire de partid politic, de credință și de clasă socială.

Când s'a ridicat cortina, am văzut o scenă cum n'am mai văzut dela 1 Decembrie 1918 încoace niciodată. În rândul întâi la mijloc I. P. S. Sa Dr. Nicolae Balan mitropolitul ortodox al Ardealului, la dreapta I. P. S. Sale, I. P. S. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu episcopul unit al Orăzii, II. Sa Dr. Victor Macaveiu, vicarul capitular al Mitropoliei Blajului, dnii Dr. Iuliu Maniu fost primministru, Stelian Popescu fost ministrul și președintele Ligii Antirevizioniste, profesorul universitar dela Cluj Dr. Ioan Lupas și dl Ilie Oltean secretarul general al Societății „Solidaritatea” dela Sibiu. De-a stânga I. P. S. Sale P. S. Sa Dr. Iuliu Hossu episcopul unit al Clujului și Gherlei, P. S. Sa Lăzărescu episcopul ortodox al Caransebeșului, P. S. Sa Andrei Crișan arhieereu și vicar general episcopal ortodox la Oradea, dnii Dr. Al. Vaida Voevod fost primministru, Octavian Goga poet și fost ministru, Dr. Aurel Vlad fost ministru. Apoi vreo 8 șire de foști miniștri, foști subsecretari de stat, foști generali, profesori universitari, senatori, deputați, preoți, advocați, iară de o parte și de alta a scenei mesele gazetarilor cari își fac însemnări, cu un cuvânt tot ce are Ardealul și Banatul mai de seamă. Sala plină, de nu puteai arunca un ac ca să poată cădea pe pământ.

Deodată cu ridicarea cortinei începe cântarea bisericășă: „Impărate ceresc, Mângăitorule, Duhule al adevărului”, semn că Ardeleanii și Bănățenii își pun nădejdea mai întâi în Dumnezeu care de sigur le va face dreptate. Urmează apoi „Deșteaptă-te Române”, cântat de cei peste cinci mii de oameni, de credeai că te află pe alte tărâmuri.

I. P. S. Sa Mitropolitul Balan deschide ședința, și apoi rostește o frumoasă cuvântare, în care arată rostul acestei adunări.

Urmează apoi raportul dlui Ilie Oltean în care ni-se arată mai întâi, cât bine au făcut băncile românești din

Ardeal și Banat poporului nostru. Cum au ajutat bisericile și școlile românești, cum au zidit biserici ori au dat însemnate ajutoare pentru zidirea și repararea lor. Pustiau incendii sau revârsări de ape gospodăriile țărănilor din cutare sat? Era nevoie de ziare, reviste? Băncile românești erau gata ori când să sară în ajutor cu obolul lor însemnat. Dl Ilie Oltean arată că 57 bănci românești au dat ajutoare, dela întemeierea lor și până astăzi, nu mai puțin de Lei 208 milioane 266.723. Câte mii de jughere de pământ s-au cumpărat dela străini cu ajutorul băncilor ardelene?

Lî-s'a adus băncilor ardelene și bănățene greaua acuză — continuă dl Ilie Oltean — că ele ar fi introdus cametele cele mari, însă nu e adevărat. Ce erau să facă ele, amărăte cum erau după războiu, când însăși Banca Națională a României lăua căte $9\frac{1}{2}-10\frac{1}{2}\%$ dobânzi după banii ce-i împrumuta ea băncilor? Ce mare vrednicie au aceste bănci în ce privește dedarea poporului nostru la cruce, se vede din faptul că în 1930 aceste băncuțe păstrau cu totul 3 miliarde, 647 milioane, 865 mii Lei, bani depuși spre fructificare.

A venit apoi conversiunea — adaugă dl Ilie Oltean — care, cu o trăsătură de condeiu, a nimicit aceste bănci cinstite, iară statul, în loc să le ajute pe ele, a ajutat băncile dela București, și încă nici nu pe cele românești și pe cele străine, dintre cari cele mai multe sunt evreieschi.

Cel mai bun câștig il au astăzi băncile prin vinderea devizelor. (bani din străinătate) Ei bine, statul a dat acest drept la 8 bănci mari, dintre cari 6 minoritare și abia 2 românești, iară băncile românești din Ardeal au fost excluse cu desăvârșire dela acest câștig. Se mai căștiga bine de către bănci la vâmi, Ardealul și Banatul a fost înlăturat și de aici. Tutunul a fost concesionat pentru toată țara unui consorțiu minoritar, tot asemenea și spiritul. Iară, drept pupăza pe colac, legea bancară din 8 Mai 1934 mai și desfințea băncile țărănești. Această lege cere adecă dela cea mai mică bancă un capital de 8 milioane Lei, ceeace la noi în Ardeal e cu neputință, pentru că băncile noastre sunt mici. Ceeace este apoi mai dureros e că

deodată cu băncile au perit și 150 milioane Lei depuse acolo spre păstrare de către cele două biserici naționale ale noastre. Cerem deci dreptate și repararea nedreptăților față de băncile din Ardeal și Banat — își încheie dl. Ilie Oltean lungă dar atât de frumoasa D. Sale espunere.

Ropote de aplauze au răsplătit minunata vorbire a dlui Ilie Oltean care de ani de zile adună date pentru a arăta nedreptățile ce se fac băncilor noastre.

Frumos a vorbit apoi P. S. Sa episcopul Dr. Iuliu Hossu al Clujului — Gherlei în numele bisericii unite, arătând că nu interesele materiale ne-au adunat astăzi pe atâția în această sală, ci suflul Ardealului care să aștepte adunăt de frumos și în băncile ardelene și bănățene, cari n'au fost întemeiate ca să se imbogățească o seamă de oameni, ci pentru că să scape din perire limba, legea și moșia românească.

S'a citit apoi o telegramă trimisă de guvern în preseara congresului, prin care săgăduiește că se va îngriji de ajutorarea băncilor din Ardeal și Banat, pentru a se putea despăgubi bisericile. Congresul a primit cu neîncredere această săgăduință și însuși I. P. S. Mitropolit Balan al Ardealului s'a văzut silit să roage guvernul să purceadă de aici încolo la fapte.

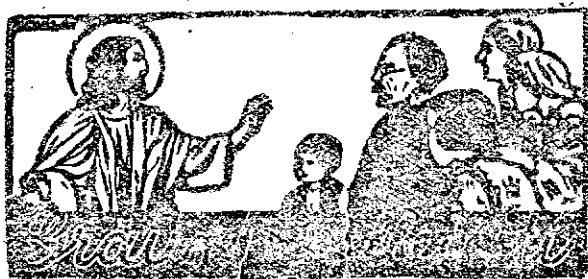
După mai multe vorbiri ai diferiților bărbați politici și culturali, se cîstește moțiunea, adecahotărîrile luate de congres. Lumea a ținut însă să spună, așa ca să audă toată țara, că »nu cerim mild ci pretindem dreptate«.

După aceea I. P. S. Sa închide congresul, iară cinci mii de voici încep să cânte: „Pe al nostru steag e soris unire“.

Niciodată n'a avut Ardealul lipsă de mai multă unire decât acumă. Prin neunire am ajuns la sapă de lemn, la săracie și robie. Numai unirea ne va putea scăpa, ceeace arată și săgăduința guvernului din preseara, săgăduință pe care a făcut-o, văzându-ne uniți cel puțin pe tărâm economic.

Dacă noi ardeleanii și bănățenii nu ne împrăștiam în atâțea amar de partide, dacă rămâneam cu toții strânși în jurul vechilor noștri conducători, dacă atâția și atâția însă nu lăcorneau la oase de ros și nu căutau ridicare prin politică, astăzi Ardealul și Banatul n'ar fi unde este astăzi, la sapă de lemn.

Să dea Dumnezeu ca barămi de aici înainte să ne unim, cel puțin când ne vedem neîndreptați și ca acumă.

Tâlcuirea evangheliei duminecii

Dumineca a XXVII. după Rusalii sau a X. după Înălțarea sfintei Cruci. Luca 13, 10-17.

10. In vremea aceea era Isus învățând într-o sinagogă sămbătă. 11. Si iată o muiere, care avea duhul neputinței de optspreece ani, și era gârbovă, și nu putea să se îndrepteze nici decum.

Jidovii cinstea mult ziua sămbetei, o cinstea insă mai mult cu buzele decât săvârșind fapte bune. Si Isus, care a venit să îndrepteze legea, iar nici decât ca să o strice, tocmai despre aceea vrea ca să-i convingă pe jidovi, că cinstea pe care o dau ei zilei Domnului nu este conformă duhului legii. Prilejul este bine venit, căci iată vede o biată de femeie gârbovă, care de optspreece ani suferea intru boala sa, și nu putea să se îndrepteze. Boala aceasta era trimisă de satana asupra acelei femei, precum tot dela satana vin foarte multe boale. La Faptele Apostolilor se spune adecă, cum că Isus umbla vindecând pe toți cei impresurați de diavolul (10, 38), iar la II. Cor, 12, 7, spune sf. Apostol „ca pentru mulțimea descoperirilor să nu mă înalț, datumi-să mie îmbelditor trupului ingerul satanei, ca să mă bată peste obraz, ca să nu mă înalț“. Ca să nu-l cuprindă adecă trufia, pentru atâtea daruri mari, ce i le-a dat Dumnezeu, i-a trimis și multe năcăzuri și chiar o boală grea.

12. Iară Isus văzându-o, o a chiemat, și i-a zis: „Muiere, slobosiu-te-ai de boala ta“. 13. Si și-a pus pe ea mânila, și îndată s'a îndreptat, și mărea pe Dumnezeu.

E cu neputință să nu admiră aici marea milă a Domnului nostru Isus Hristos. El nu poate vedea nici un năcăz, nici o netericire și să treacă nepăsător. Așa a făcut și cu muierea aceasta, care îndată ce s'a vindecat, a mărit pe Dumnezeu.

14. Iară mai marele sinagoge, măniindu-se căci o vindecase Isus sămbătă, răspunsând zicea poporului: „Sase zile sunt în cari se cade a lucra: veniți deci întru acelea și vă vindecați, iară nu în ziua sămbetei“.

Interesant e, că mai mărele sinagoge nu se îndreaptă către Isus, ci către popor, încercând să-l depărteze de către făcătorul de minuni. Isus insă recunoaște rea-voința lui și tot în fața poporului li dă o lecție de care nu s'a bucurat nici decât. Oaci iată ce ne spune mai departe sfântul evanghelist:

15. Iară Domnul răspunsând, a zis lui: „Fătarnicilor, fișecarele din voi au nu-și desleagă sămbăta boul său dela iesle, și-l duce de-

adăpă? 16. Dară aceasta, fata lui Avram fiind, pe care o legase satana iată de optspreece ani, au nu se cade a se deslegă din legătura aceasta în ziua sămbetei? 17. Si acestea sicănd el, toți cei ce stau împotriva lui se rușinău, și toată mulțimea se bucura de lucrurile cele mărite cari le făcea.

Grozavă lecție a fost această! Fariseii jidovilor știu să explică cum se cade legea sămbetei când e vorba de folosul lor; când insă e vorba de o femeie neterică, care de optspreece ani suferea intru boala sa, mai bine să piară decât să se vindece sămbăta. Boul și asinul se poate deslegă dela iesle sămbăta, dar o membră a poporului ales, o fată a lui Avram, nu poate fi deslegată din legăturile diavolului sămbăta.

* * *

Ziua duminecii s'o cinstim, mergând la biserică, unde să ascultăm sf. liturghie și predica, și făcând fapte bune. — Totdeauna se cade să face fapte bune, mai ales insă dumineca și în sărbători, când trebuie să ne aducem aminte de binefacerile primite dela Dumnezeu și dela sfintii pe cari îi sărbătorim. — Să învățăm din mână mai marei sinagogii din evanghelia de astăzi a ne feri de mănie, fătănicie și răutate.

Părîntele Iuliu

Nărvă pagubitor

E cunoscută în tot cuprinsul așezării neamului nostru vorba: »Românul i-e greu până se apucă de-o treabă, că de lăsat se lasă repede de ea«. Nu e o poroală sau o caracterizare pe care ne-au făcut-o străinii, ci noi însine ne-am bolezat așa. Căci aceasta e una din însușirile noastre bune, că ne recunoaștem, cu susținut ușor, nu numai virtuțile, ci și scăderile.

Dacă vorba și zicala e cunoscută pretutindenea între români, slăbiciunea aceasta trebuie să o avem în toate părțile locuite de români. Si ea se adevărește până în ziua de azi, cu nenumărate privilejuri.

De bună seamă e un nărvă urit și pagubitor pentru nația noastră și pentru lacrul ei. Am putea chiar spune, că e o slăbiciune rușinoasă. Fiindcă ea dovedește că nu avem destulă tărie, de voință să ducem, de bună voie, un lucru bun până la sfârșit. Iar cu lucruri începute, ori făcute de jumătate, nu ne imbogățim, nici nu ajungem la creangă verde.

Noi, pe vremuri, am dus multe lucruri bune până la sfârșit, dar mai mult de silă decât de voe bună. Vrednicia unui popor insă nu poate fi căntărită cu ceeace face de silă, de frică, de poruncă, ci cu ceeace săvârșește de bună voie. Mai ales acum, în Statul nostru național, nici nu mai poate fi vorba să muncim de silă, când avem toate slobozeniile. Ci din buna noastră voie și convingere.

S'au întrebat mulți, cum ne-am trezit noi cu această moștenire rușinoasă: Ne apucăm greu de lucru, dar ne lăsăm repede de el?

Și, din cercetările făcute, s'ar părea că împrejurările grele și primejdioase, prin cari am trecut români, ne-au dat acest beteșug. Căci boala este, nu sănătate.

Omul, din firea lui, e harnic și pornit pe treabă, când se convinge că poate avea un căștig. Dacă încearcă azi cu una, mâne cu alta, și vede că nu ajunge la nimic, începe a fi neîncrezător și greu se mai apucă de un lucru nou. Si chiar dacă, după multe chibzueli, începe iar, venindu-i în minte nereușitele din trecut, lasă cu ușurință lucrul balta.

Socotind așa, români, în trecutul lor, n'au prea avut folos de munca și zdroaba lor. Când erau coapte grânele, năvăleau tătarii, când își era gata casa nouă, venea pârjolul turcului, când să culegi readele cîmpului, venea boerul, groful ori baronul, și-ți lăsa aproape tot.

Români au ajuns neîncrezători în folosul lucrului lor, nu vedea în siguranță ziua de măne. De aceea se apucau greu de-un lucru, și gândindu-se la ceeace poate veni peste ei, se lăsau repede de treabă.

Nu știm! Poate să fie tâlcui adevărat, dar poate și să nu fie.

Ceeace se știe e tristul adevăr, că nărvul păgubitor dăinuiește și azi. Greu s'apucă tinerii dintr'un sat, și mult trebuie să asude învățătorul, până să înscrieze un cor care să cânte în biserică! Dar abia a cântat o jumătate de an, și azi unul, măne altul, nu mai vine nici la probe, nici la biserică. Si într'un alt an, nu mai rămâne urmă de el, decât în sufletul desgustat al dascălului.

Se înființează zeci de cooperative, cu mare silă, după multe socoteli și certe. Începe să lucreze un an doi. După cinci le bate vântul, dacă mai stau în picioare. De altele n'a mai rămas nici urmă, fiindcă membrii ei s'au lăsat ușor de treabă.

Sunt nenumărate lepădăturile cari ne umplu țara. Fiindcă orice lucru bun, care nu-i făcut decât de jumătate, sau care e părăsit îndată ce e isprăvit, e o lepădătură, care strică aerul țării.

De acest nărvă pagubitor trebuie să ne scăpăm numai decât, chiar pentru binele și cinstea noastră.

Dela Secțile „Astrei“.

In amintirea fostului Episcop Demetriu Radu

Se împlinesc în acest an 15 ani de când fostul episcop al Orășii, Demetriu Radu, a fost ucis mișcările de o bombă săcăză de un comunista în Senat.

Tineretul intelectual din comuna Rădești (j. Alba), comuna unde s'a născut Episcopul de pie memorie, vrea să ridică cu acest prilej un bust care să vească în piață pe mărele arhieeu, preșum și o casă culturală care să-i poarte numele. Tineretul, constituit în societate, face un apel călduros la toți foșii cunoscuți și prieteni ai fostului Episcop, să nu-i dea obolul lor pentru a putea realiza acest gazd.

Sumele se se vor colecta în acest scop, să vor fi trimise pe următoarea adresă: Teodor Chiorean, casierul Sos. Culturale „Episcop Dr. Demetriu Radu“, com. Rădești jud. Alba.

**Cititi și răsănditi
„UNIREA POPORULUI“**

Ziua de 1 Decembrie la Blaj

Cuvinte răscolitoare de trecut rostită în fața vechiului Castel Mitropolitan
— Frumoasa serbare a școlilor

Cu începutul săptămânii acesteia am intrat în agul al 18-lea dela unirea Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu Patria Mamă. Ne depărțim, pas cu pas, de vremurile când stăpâna pe aceste plăuri pajura habsburgică și penele de cocoș ale Usgurilor se păreau tanțoși prin satele românești, ca niște cureauani înpărați.

Ne depărțim de timparile când aveau să fie legile lui Apponyi cel care a insercat să ne zugrumeze școală și limba. Limba românească, pe care o cunoște și văile, cu care s'au înfrântă pădurile, plăurile ardeleni, care nu cunoaște alt călător dăscăt doias Românilui, es-ți răscolește ființa până în adâncuri. Amintirea vremurilor acelor se pierde ca un vis urât în viața românească, plină, bogată, ce se desfășoară în zilele noastre.

Ziua de 1 Dec. va rămâne totdeauna în istoria poporului românesc o zi sfântă și marează. Sărbătoare a Românilor de pretutindeni, a vieții românești, care de atunci a început să se desfășoare, liberă peste ținuturile ardeleni.

In primii ani după unire, în ziua de 1 Dec. se proslăvia faptu mărescă săvârșită la Alba Iulia. Asum, înțelesul sărbării a crescut, s'a mărit. În această zi se face o dare de secolii despre tot ce s'a săvârșit de atunci încoace.

Blajul, care a știut totdeauna să fie prietenul primii slujitori ai neamului, ne-a arătat Dumineca trecută că sufletul său a rămas același, înflăcărat ca al Vlădicilor care de 200 de ani veghează din castelul mitropolitan asupra sortii poporului românesc. Am văzut în ziua aceea șiruri de preoți și profesori, urmași vrednici ai celor care sub stăpânire străină au muncit ca să țină treză conștiința poporului românesc, care a pregătit calea unității.

Cei de azi intăresc es-țu săvârșit ei de ieri. Cutrește în zile libere satele dimprejur, înfrângând lumenă școlii cu judecata sănătoasă a glici. Stau la sfat cu țărani adunați în grup la poarta școlii, ca din sfatul lor să vînă strălucirea de mâine a țării.

Am văzut apoi șiruri de școlari și școlărițe, în porturi naționale, bătând hora și sărbăstrămoșască, păstrând astfel somorile neamului.

În locul panelor de coocoș au atrăusit mădrea uniformele ofișerilor români, care cu dragoste de frate se ocupă de creașterea tineretului, de conducătorii de mâine ai țării.

Privind mulțimea celor care au sărbătorit duminea trecută unirea Ardealului cu Patria Mamă, am întrevăzut viitorul de aur al țării.

Sf. slujbă și manifestația patriotică

Sărbarea s'a desfășurat sub egida „Astrei”, a bătrânei societăți culturale care prin faptele sale s'a inscris cu litere de aur în istoria neamului.

Cel dinăuntru punct din programul sărbării a fost sf. slujbă, slujită în catedrală de sătore sobor de preoți în frunte cu Il. Sa Jacob Popa canonie prepozit. Răspunsurile și „Imul Regal” au fost cântate de corul catedralei sub conducerea dlui prof. Celestin Cherebeșiu. Predica zilei a fost rostită de P. O. D. Augustin Folea, directorul Caneculariei Mitropolitane.

La sf. slujbă au asistat, pe lângă comitetul „Astrei”, reprezentanți ai tuturor autorităților locale, bisericicești, școlare, civile și militare.

După sf. slujbă a avut loc pe străzi manifestația patriotică. S'au încolonat, toți cei prezenti, în fața catedralei. Mai întâi școlile, de băieți și fete, cu drapeluri falșitoare în frunte și printre ei. Au venit apoi președintele, în marș ordonat, soldații de mâine ai țării. La urmă era publicul.

În cîmpie patriotică s'au parcurs străzile: Regina Maria, Regele Ferdinand, până la Școală primărie de stat, înzape, pe partea stângă a străzii, str. Timoteiu Cipariu și Piața. Manifestanții s'au oprit în curtea Mitropoliei, în fața bâtrânelui castel care a fost marțiul multor momente mărețe din trecutul neamului.

Pe balustrada castelului au luat loc reprezentanții autorităților locale în frunte cu Il. Sa Dr. Victor Macaveiu viceal sf. Mitropoliei. Curtea era plină, o mare de ospăți ce cântau însuflețiri, alături de sorul Academicii de teologie, „Deșteaptă-te Române”.

Omagiu la Mitropolie

În fața castelului din care priveau pară umbrele marilor înaintași, d. Al. Lupeanu-Melin, președintele Dsp. „Blaj” al Astrei, în care calitate a organizat și condus întreaga sărbătoare, a rostit următoarea cuvântare:

Cuvântul d-lui Al. Lupeanu-Melin

Tinerimea din școalele Blajului, în frunte cu dascălii ei, cetățenii nostru centru de cultură, și reprezentanții tuturor instituțiunilor naționale din cetatea românească dela Târnave, sărbătorind astăzi aniversarea unirii pe veci a Ardealului cu Patria-Mamă, au venit aici, la istorica reședință a arhiereilor blăjeni, la cubul generator de simfoni înflăcărate, care au animat pe un Inocențiu Micu Olain, pe un Petru Pavel Aaron dela Bistra, pe Simion Bărnăușiu, pe Andrei Mureșianu, pe Ioan Micu-Moldovanu, pe Bunea și pe neînfricatul președinte de consiliu național dela 1918, nemuritorul de pie memorie mitropolit Vasile Suciu. Aci, sub acestea modeste arcuituri de lăcaș vădicesc, s'au plămădit sugestivele comandamente, care au trezit la viață națională pe iobagii Transilvaniei de demult. Aci a încolțit, în necurmata pălpărire a luminișelor de său și în profirare cucernică de măldăni, luminoasa convințare a latinității noastre, care a făcut din valahii Români și din iloși tribuni de oaste românească. De-aci, de sub acestea ziduri îngăbenite, au plecat „preșii cu crucea în frunte” care au răscolit Ardealul la 1848 și au spulberat taberele lui Kemény Farkas și ale tuturor celor care voiau sugrămarea și ștergerea noastră din catalogul neamurilor vii. Aci au descălecătat din avion, în cap de iarnă, soimii ofișerii ai României libere la 1918, făcând legătura peste Carpați, în ajunul măreșei adunării dela Alba Iulia, când au căzut cătuzele de veacuri și frații de același sânge și graiu s'au putut îmbrățișa într-o singură fardă, sub un singur simbol de veșnică trăinicie. Acolo sus s'au pus la cale, în sfat de preoți, de profesori, de canonici, și de ofișeri ai regelui românesc întregitor de țară, punctele unirii dela Alba Iulia, care preconizau

unirea desăvârșită și eternă a Târnavelor, Mureșului și Crișurilor cu Bahluiul, Siretul și Dâmbovița cea frânească.

Ilustritatea Voastră, care așa fost membru al aceluia sfat, o știți prea bine, și o mai știu atâția dintre cei cari am trăit atunci, cu arma la umăr, strălucita epopeie a înșăptuirii visului național!

E datoria firească a generațiilor de azi și a tuturor celor de mâine și de totdeauna, să închine flamurile elanului național în fața acestor ziduri sfinte, care au zâmbit și au răscopt, prin veacuri, ideia românilor integral, pregătind Alba Iulia și încheierea granițelor dela Nistru până la Tisa, precum a vizat-o poetul, el însoțit fiind elev al școalelor noastre.

Drapelul nenumărat, care înziorcă azi atât de sublim neguroasa zi de iarnă, sunt o dovadă că simfondantul românesc este pururea viu și nestins în inimile noastre; chezăie de granit, că unirea dela 1 Decembrie 1918 va fi durabilă cătă munții și fără putință de cutropire cătă va luci o cruce pe acest castel și va răsuna o doină românească pe văile Ardealului străbun. Să știe astătoți neodihnișii revizionisti și toți hrănitorii de nădejdi nebune!

Vă aducem, Ilustritatea Voastră, această neînfrântă credință a susținelor noastre și depunem aici, la pragurile acestui simbolic lăcaș de martiri și luptători naționali, întregul omagiu al inimilor noastre.

Trăiască România-Mare, una și nedespărțită în veci!

Asistența s'a alăturat, prin urme puternice, cuvintelor spuse de D. Sa.

Răspunsul Părintelui Vicar Dr. Victor Macaveiu

Părintele Vicar mitropolitan Dr. Victor Macaveiu, răspunzând, a spus următoarele:

Iubite Dle Director, venerabili Frați, iubiti Blăjeni și iubită Tinerime!

Mulțămesc Dlu Director Lupeanu pentru omagiu rostit în numele D-Voastre al tuturor: Omagiu care privește trecutul acestelui instituțional, care este Mitropolia din Blaj.

Omagiu bine meritat! Pentru că se împlinesc și mână 200 de ani, de când din această reședință, dintre aceste ziduri, ochii și mintea și înima Vlădicilor ce s'au perăndat aici, priveștează asupra credinții creștinești și asupra destinelor neamului românesc de pretutindeni.

Două sute de ani, de când făcă invățăturile creștinești și a dragostei de neam trece din mână în mână, dela un vladică la celalalt, dela înaintaș la urmașul său!

Incepând cu acel nemuritor Vlădică, Inochenție Micu Olain, pe care îl pomenea Dl Director Lupeanu, și care a fost cel dintâi făuritor al unui program politic de revendicări naționale pentru poporul românesc, contituând cu postelnicul Petru Pavel Aaron, care a deschis școlile, ale căror scările le călcajă zilnic voi, tineri elevi, și trecând dealungul întregului ștreag de Vlădică, cu toți sfetnicii lor din trecut, până în zilele acelula, care cu un an în urmă trăia și muncia încă între zidurile acestea ce ne înconjoară — de aici, dintre aceste ziduri, au pornit, în toată vremea, atâțea mari gânduri, atâțea mari Jertfe, s'au dat atâțea mari lupte, cu gralul și cu peana, pentru Izbânda neamului românesc.

Și pot să Vă asigur, că și astăzi, ca și în trecut, acel ce muncește împreună aci între aceste ziduri, păstrăm același entuziasm, aceeași dragoste, aceeași hotărîre tare, de a munci, de a lupta, de a Jefui total pentru idealurile neamului nostru...

care este cel mai frumos calendar românesc

Ne dăm seamă, de sigur, că toți de greutățile zilelor de astăzi, cari, de altfel, nu sunt numai la noi. — Lumea întreagă încă nu s-a liniștit deplin de pe urma marelui războului.

Dar ceeace a fost înainte de 1918, nu dorim ca să mai revină vreodată.

Ziua de 1 Decembrie 1918, pe care o prăznuiam astăzi, a încheiat o epocă de robie și de întuneric, și a deschis porurile libertății naționale pentru neamul românesc din aceste părți.

Ziua de 1 Decembrie ne-a dat unirea tuturor Românilor într-o singură țară, și sub o singură stăpânire, a regatului Rege Ferdinand, iar astăzi, sub stăpânirea Majestății Sale Regelui Carol II.

Noi, generația, cari am trăit și am văzut, și ne-am dat micul nostru tribut pentru pregătirea și realizarea din ziua de 1 Decembrie 1918 — generația celor cari, de aci înainte, rând pe rând, va trebui să cedăm celor mai tineri locurile noastre din această viață — noi avem astăzi măngăierea, de a vă vedea pe cei mai tineri, tot așa de hotărîți, de a apăra cu sângele vostru, cu viața voastră, hotarele pe cari generațiile trecute le-au dobândit pe seama neamului românesc și a patriei întregite.

Ziua de 1 Decembrie să ne amintească decaturor trecutul de suferințe și dureri al neamului nostru! — Dar să ne amintească și datorința de a fi strâns uniți, ca să putem înfrângă pe dușmanii cari ar încerca, să refacă și să schimbe ceea ce voiaj neamului nostru a hotărît și a înăpunit la Alba-Iulia, nu pentru un an ori pentru zece, nici pentru o sută de ani, ci pentru — *vechi vecilor!*

Cu această hotărîere în sufletele noastre, gândul nostru se îndreaptă aici, plin de admirație și recunoștință, către martirii și luptătorii trecutului, și plin de incredere mai ales către acela, care intrupează azi, în înalța sa persoană, ideea unității noastre naționale: M. Sa Regele.

Trăiască M. Sa Regele Carol II.

Trăiască România pe veci întregită, una și nedespărțită!

Aplauze îndelungate au întrerupt adesea cele două frumoase cuvântări.

Asistența s'a îmbrășiat în cântarea „Pe-al nostru steag”, cântată de corul Academiei de teologie.

Festivalul patriotic

In aceeași zi, după masă la ora 5, a avut loc în sala de gimnastică a liceului de băieți festivalul patriotic organizat cu concursul școalilor din Blaj și a Corului Catedralei Mitropolitane. Au fost două ore de înfrățire, de înălțare, așa cum știe Blajul să prilejuiască.

Sala era plină până la ultimul loc. Au fost școlari cari, având puncte în program, au așteptat în altă sală rândul, căci în sala festivalului nu mai încăpeau.

Sala era frumos împodobită, cu tablouri M. Sale Regelui în frunte, înconjurat de două drapele frumoase. Alături, de o parte și de alta, erau tablouri fostului canonie Augustin Buncă și al celui de curând răpozat Viitorul Vasile Suciu.

După „Imnul Regal”, cântat de corul mixt al Catedralei, au luat loc la masa de patru dñii: Dr. Victor Macaveiu, vicariul și Mitropolitii, Al. Lupeanu-Melin, președintele Desp. Blaj al Astrei, S. Gîsdeanu, prefectul județului Tr. Mică, lt. colonel Iotta, comandanțul Cercului de Recrutare Tr. Mies, maior Bărbulescu, comandanțul Instrucției Preregimentare și Gr. Păducean, prez. com. iat. a orașului Blaj.

Cuvântul „Astrel”

În numele „Astrel” Blaj, d. președinte Lupeanu-Melin a deschis ședința prin următoarea cuvântare:

In anul 1860, când neamul nostru din țara Ardealului a văzut, că toate jertfele sale de insuflare, avere și sânge, răspite în anii de revoluție națională dela 1848—49, au fost zadarnice și fără rod, când eroicul „Craiu al Munților”, în loc de răspălată, a primit palma barbară peste ochii de vizionar incorigibil, când tribunii luptători la Alba Iulia, la Ațatuș, la Zlatna și la Abrud, au fost tratați ca simpli condotieri în slujba pajurei violente și nerecunoscătoare dela Viena, arhiereli și cărturarii poporului ardelenesc au ales o altă metodă de luptă, o armă nouă de izbândă: arma cultelor, taliful minții luminate, gândul disciplinat în vederea acelorași aspirații de dogmă națională.

Când tunurile din trunchiuri de cireș ale Moților dela Albac și Vidra s-au dovedit prea slabă în fața obuzierilor lui Kossuth și Bem, când lăncile și tânjelile primitive ale nației noastre de opincari au fost culese și arse de jandarmii fără număr ai asupriorilor, — noi nu mai aveam altă cale, decât refacerea și reguparea prin armele spirituale ale cărții și învățăturii. Trebuia să câștigăm mai întâi opinia europeană și a lumii întregi prin opere de civilizație și de cărturăre. Ne trebuau cât mai mulți intelectuali, juristi, advocați, profesori, ingineri, medici, literati, cari să ferește în slove de tipar, în reviste, folioane și jurnale, drepturile noastre împrescriptibile în moșia strămoșască.

Așa a luat ființă, înainte cu 75 de ani, „Asociația pentru literatura română și cultura poporului român” sau „Astra” culturală, sub egida căreia ne așăm nouă astăzi aici, la acest mare praznic național. „Astra” a fost concepută chiar dela început ca o stâncă de temelie în slujba tuturor aspirațiunilor naționale, prilej de îmbrățișare frățească pentru toți filii neamului, fără deosebire de clasă, de profesioni, ori de credințe religioase. Ea ne-a înmânăchiat totdeauna pe toți, prevalând originea, gratul, sângele și comunitatea de aspirații naționale.

Este firesc deci, ca și această mare sărbătoare a tuturor sufletelor românești, când prăznuiam unirea pe veci a Transilvaniei cu Patria-Mamă, să ne aște împreună, sub flămurile bătrânei noastre Asociații culturale.

Având marea cinste să reprezint aci organizația judeșeană a „Astrel” și Despărțământul Blaj, îmi permit să deschid, în numele ei, serbarea patriotică din aceasta sală, mulțumind călduros tuturor celor ce ne-au dat prețiosul concurs, precum și întreg publicul prezent, care prin ființă sa de față, a dovedit că ziua de 1 Decembrie, la Blaj, este marele praznic de totdeauna al neamului nostru din părțile ardeleniene.

Rog respectuos pe Ilustritatea Sa Părintele Vicar al Mitropoliei să binevoiască a lua cuvântul în numele Blajului, al bisericii și al instituțiunilor sale!

Cuvântul Mitropoliei, Blajului și școalelor.

Luând cuvântul Părintele vicar Dr. Victor Macaveiu, a spus următoarele:

Mărturisesc, că mă simțesc într-o nespus de grea situație, atunci când sunt obligat, ca în câteva minute, ce-mi stau la dispoziție, să spun câteva cuvinte și cu prilejul acestui festival —

pentru pomenirea memorabilei zile de 1 Decembrie 1918.

Pentru că ziua aceasta de 1 Decembrie este așa de bogată în fapte și amintiri, cari ar trebui rezumate căt de palid măcar, pentru știința generației tinere, pentru reîmprospătarea avântului bătrânilor, pentru a fixa în sufletele celor de azi și celor de mâne, toată splendoarea, toată măreția, toată solemnitatea zilei, în care neamul românesc din Ardeal, Banat și Pările Ungurene și-a »croit altă soartă«, și-a spus clar, respicat și liber, pe câmpia dela Alba-Iulia, prin glasul celor 100 000 veniți din toate pările fostei stăpâniri ungurești — și prin votul celor peste o mie de reprezentanți aleși în regulă — și-a spus voința sa nestrămutată: ne unim pentru totdeauna cu Patria-Mamă, cu România regelui Ferdinand!

Este așa de mare ziua aceasta, care a încheiat o epocă de istorie, ce a durat aproape 2000 de ani; și a deschis o epocă nouă, epoca neamului românesc întregit între hotarele Daciei Felix, Dacia dela Nistru până la Tisa.

2000 de ani! cari încep dela plămădirea neamului românesc, dela acel glorios Cesar al Romei, care a trecut cu legiunile sale Dunarea, la începutul veacului al 2-lea al erei creștine, pentru a primi așezare aici alt popor — poporul dacoromân, al străbunilor noștri.

Trecuți apoi veacuri — epoca migrațiunilor barbare, — veacuri triste întunecioase, cum spune cântecul ardelenesc, — cu mici licării de lumină în vremea întemeierii Principatelor, în vremea marilor voevozii cari s-au ilustrat cu sabia lor în istoria Europei și a creștinismului, cum a fost acel »atleta Christie« — atletul lui Hristos — cum Papa dela Roma îl numește pe voievodul Moldovei Ștefan Cel Mare. Si cum a fost acel Mihaiu, care a reușit pentru o clipă să schițeze o unitate națională, realizată deplin și pentru totdeauna abia la 1918!

Ce grei și întunecați au fost anii stăpânirilor fanariotice! Ce grei au fost anii de temniță austro-ungare și de cruce rusească! Până când sub Voda Ioan Alexandru Cuza se realizează prima etapă a unității de artă: unirea celor două Principate! Apoi veni răboiul pentru neîntârnare, întemeierea Regatului, răboiul balcanic, și în sfârșit marele răboi mondial, care susține ne găsea pregătiți, grație, în mare parte, acestor școli din Blaj, acestei bisericii de aci din Blaj de unde, cum spuneam înainte de masă, se făurise cel dintâi program de revendicări naționale, din partea aceluia care a fost muceniciul neamului și al bisericii sale, nemuritorul Inochentie Micu Clain, vădica dela Blaj.

Si, în sfârșit, a sosit și ziua învierii neamului nostru din aceste părți: anul 1918 și ziua de 1 Decembrie...

In mintea mea stăruie mereu icoana acelei zile, la care chiar Blăjenii au avut un rol de prima ordine; începând dela acela, care astăzi nu mai este între noi, Mitropolitul Vasile Suciu, și continuând cu atâtia alții, dintre cari unit mai sunt și astăzi în mijlocul DVoastre.

Neuitată icoană a acelei zile! Conducătorii și fruntașii intruși în sala, numita azi a »Unirii« — mulțimea celor 100 000 pe tot întinsul campiei deasupra cetății, unde a fost întemeiat și tras pe roată Horia! — Urmașii acestui Horia și ai Iancului, — Moții, în străile lor — albe adătoreea cu gardișii naționali dela Blaj, înșiruși pe zidurile cetății, străjuind cu ochi de vulturi și adulmecând depărtările și drumurile, pe cari se scurgea în retragere, ca un pohod na Sibiu, din poezia lui Alexandru, oastea odinoasă așa de mândră a lui Mackensen!

Deasupra cetății lui Mihaiu, plusca neveste

geniul neamului, și în sufletele celor de pe pământ pătrunsește fiorul novei cetățanii, în patria liberă și mărăță, precum și hotărirea fermă de a jertfi totul pentru apărarea ei, în toate veacurile ce vor să vina.

Comemorând astăzi această zi, cu entuziasmul care răsună dela un capăt la celălalt al țării, desprindem din voiajă acestui neam aceeași hotărrire de a păstra pentru totdeauna ceeaace am dobândit cu atâta jertfă: jertfe de dincolo și de dincolo de Carpați; jertfe comune, cari vor fi totdeauna cheagul unității noastre naționale. Jertfe, pe cari nu vom pregeța a le aduce și în viitor, pentru a apăra un patrimoniu care este al nostru și la care zădarnic mai răvnesc cei ce nu pot viață, că 1000 de ani ne-au stăpânit aici și ne-au finit sub calcăi lor.

Astăzi, ca și la 1 Dec. 1918, noi ne afirmăm voiajă noastră, de a fi și de a rămâne veșnic uniți, trimijând aceasta vorbă și celor ce se frâmând cu gânduri de revizuire, spunându-le, cu Dante: lasciate ogni speranza (lăsați ori ce speranță), pentru că peste hotarele de astăzi ale neamului românesc nu se mai trece — nici odată.

Nici odată!

* * *

După Sf. Sa, ian cuvântul, tălmăciindu-și sentimentele și gândurile în această zi de sărbătoare națională, ceilalți reprezentanți ai autorităților locale: D. S. Gîzdaru în numele judecății, d. lt.-colonel Iotta în numele armatei, d. maior Bârbulescu în numele instrucției pre-regimentare și d. Gr. Pădureanu în numele primăriei Blaj.

* * *

Se desfășoară apoi următorul program ale cărui puncte au fost des și îndelung aplaudate de asistență:

Pui de Lei, poezie de Nenișescu, muzica de I. G. Brățianu, corul liceului de fete sub cond. dñr Prof. Octavian Pop.

Cântec, de Gh. Coșbuc decl. Dș. Prof. Lla Duca, dela Școala Comercială Sup. de fete

Iată ziua triumfală, de Humpel, corul liceului de băieți sub conducerea dlui Prof. S. Toduță.

Imnul unirii, de Băilă, decl. de Paul Laurențiu, elev cl. VIII Școala Normală de băieți.

Hora de Fechtemacher și *Dolna lui Lucaciu de Bena*, corul Școalei Normale de fete, sub conducerea dñei Prof. Veturia Popa-Bura.

Gimnastică ritmică, cu acompaniment, elevii Liceului de băieți, conduși de d. Prof. V. Crețu.

Stejarul de Stănuțu, cor în trei voci, elevii Școalei Primare de stat.

Hora, dans național, elevele Școalei de Menaj în costume naționale.

Ardealul, de Mircea Rădulescu, decl. de Elisabeta Deac, cl. IV Școala Normală de fete.

In orașul Betleem, de Chirescu, corul Școalei Normale de băieți sub conducerea dlui Prof. Celestin Cherebețiu.

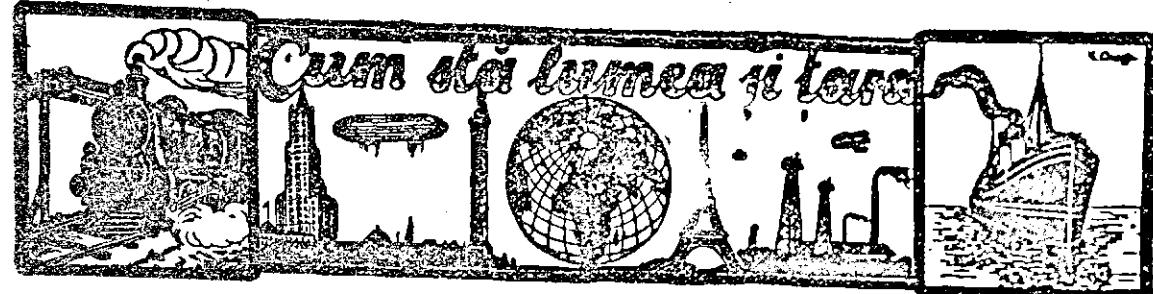
Ce-ți doresc eu și dulce Românie, recitată de Elena Moldovan, elevă cl. IV Școala de Mesaj.

Dansuri naționale, elevele Liceului de fete, îmbrăcate în frumoase costume naționale sub cond. dñ. Prof. Margareta Trifan.

Pe-al nostru steag, de C. Porumbescu, corul Academiei Teologice sub cond. dñal Prof. Celestin Cherebețiu.

* *

Programul s'a terminat la ora 7^{1/2} într-o înșuflețire generală.

Noutăți din sfatul țării

Intr'una din ședințele săptămânii trecute a Camerei d. președinte N. N. Săveanu a propus deputaților să dea plată lor de o zi pentru infometății din Basarabia. Această propunere a fost primită de toate partidele. Din pricina ei s'a născut totuși o mică ceartă între guvern și opoziție. Dnii Goga și Mihalache au cerut dlui prim-ministrului să le arate ce face statul pentru ajutorarea celor năpăstuți de soartă. D. ministru dr. Costinescu a răspuns că ajutorarea lor se face de către «Crucea Roșie». Național-țărăniștii au răspuns că acest lucru trebuie să treacă în mâinile statului, statul să-i ajute în primul rând, cum a făcut guvernul Maniu în anul de foamete 1929, când a scos din punga țării 500 de milioane pentru hrana ținuturilor unde a băntuit seceta și pentru însămânțare, ca hrana anului viitor să fie asigurată.

In aceeași ședință s'a adus la cunoștința Camerei că partidul dñor Cuza-Goga și Al. Vaida-Voevod și-au dat mâna ca să lupte împreună în Sfatul Țării, conduși de un singur program.

In ședința din 29 Nov., s'a luat în discuție congresul economic dela Cluj. D. Valer Pop, ministrul justiției, a spus că se vor da, până în Crăciun, din partea ministerului de finanțe, 200 milioane Lei pentru pierderile suferite de cele două bisericile naționale în urma legii conversiunii.

In ziua de 30 Nov., Camera, prin glasul dñor Președinte N. N. Săveanu și ministru I. Nistor, a sărbătorit unirea Ardealului și a Părților Ungurene cu Patria Mamă.

In ședința de luni, 2 Dec. d. Vigil Potârcă, deputat național-țărănist, a cerut guvernului să-i răspundă dacă e adevărat că banii trecuți în buget pentru înzestrarea armatei și cei adunați prin împrumut național pentru același scop, au fost folosiți în alte părți, iar armata în aceste vremuri, ce nu sunt prea liniștite, a rămas tot neînzestrată. Se așteaptă răspunsul dlui prim-ministrul la această întrebare.

La Senat, în ședința din 26 Nov., d. Damian a cerut senatorilor să dea diurna pe o zi pentru infometății din Basarabia, ceea ce s'a admis. D. Grigore Gafencu, național-țărănist, întreabă guvernul asupra stării de asediul și a cenzurii, cari fără motive, se susțin de când au venit liberalii la putere. Acestei întrebări însă nu i-s'a răspuns.

In ședința din 28 Nov., d. ministrul al agriculturii V. P. Sassu a depus un proiect de lege pentru apărarea villor. D. Nicolae Iorga a ținut apoi o lungă cuvântare în care s'a ocupat de toate, între altele și de războiul din Africa, dorind Italiei să învingă pe Abisinieni.

In ședința din 29 Nov., d. senator

D. R. Ioanițescu a citit programul dñor Cuza-Goga și Al. Vaida-Voevod, cu toate punctele sale. In punctul al 6-lea cer schimbarea constituției, pentru a asigura mai puternic ideea națională.

In 30 Nov., Senatul, prin glasul președintelui său d. C. Dimitriu, a comemorat împlinirea alor 17 ani dela Unirea Ardealului și Părților Ungurene cu Patria-Mamă.

După sosirea Regelui George în Grecia

Inca în primele zile după sosire, Regele George al Greciei a avut de luptat cu greutăți. La un moment dat a amintit că pleacă înapoi.

Greutățile s-au născut din următorul motiv. Mulți bărbați ai țării, chiar și membrii guvernului, n'au primit cu bucurie vestea că răsulații de astă primăvară, în frunte cu Venizelos, vor fi iertați.

Acum lucrurile s'au mai liniștit. Guvernul s'a schimbat. In fruntea celui nou se găsește un profesor universitar. Venizelos a declarat că mai târziu se va stabili în Creta și nu se va mai ocupa de politică.

Această insulă, cubul revoluționarilor de astă primăvară, va fi în curând vizitată de Regele George.

Cum își iubesc popoarele înaintate patria

Una din însușirile cele mai de seamă ale unui popor civilizat e dragostea de patrie, de gloria strămoșească. Dragostea aceasta se arată în momente de grea campană pentru țară, în timp de război. Soldatul unei țări civilizate nu dezertează, el sare, cu voie bună la cea dință chemare, și luptă, dacă trebuie, până cade răpus în tranșee.

Cel rămasă acasă își iubesc Patria prin aceea că se supune fără cărtire măsurilor luate de cărmuitorii. Se ia atunci o parte din grâu din hambare, una dintr-o vacile din grăjd și calul dela căruță. Le cere patria. Dacă le dăm cu voie bună, fără cărtire împotriva cărmuirii, dovedim că suntem popor civilizat.

De câteva luni se poartă pe pământul Africii un război îngrozitor. Italianii au trecut granița Abisiniei ca să se răfulască pentru anumite principii cari nu le dău dreptate în ochii tuturora, ba parcă a celor mai multe popoare.

Cu dreptate ori fără dreptate, am văzut pe Italiani plecând la luptă cu o înșuflețire de admirat. Într-o ordine perfectă, ascultând orbește de conducători, au sărit, sute de milii, la cea dință chemare a țării. Au părăsit înnoturile cu climă dulce ale Italiei, și au plecat cu avânt și cu voie bună, spre înnoturile africane, cu arșiță de zeci de grade, fără apă, pe drumuri necunoscute. N'am auzit încă să fi dezertat nici un soldat italiano.

In timpul

că nu am tipărit decât foarte puține exemplare

luptei atacă pe dușman cu baloneta, iar în clipe de liniște cu aceeași balonetă copleșește în munte statuia lui Mussolini, cel care văză acasă la postul de comandă al țării.

Cel rămași în patrie își fac datoria la fel, până și femeile. Zilele trecute au fost la Roma 846 de mame și soții ale soldaților morți în războul mondial. Mussolini le-a dat sfatul pe cari să le ducă cu ele în toate colțurile țării. Le-a spus cum fiecare trebuie să vegheze la soarta țării. Două zile după plecarea lor, toate femeile din Italia au oferit țării verighetele lor de logodnă. În ziua de 18 Dec. se vor străbate femeile italiene, fiecare în comună ei, în jurul monumentului eroilor, și acolo își vor dărui verighetele, în mod sărbătoresc, pentru țară.

Cu o săptămână înainte episcopiei Italiani și-au dăruit crucile de aur ce le poartă pe plept, ca să uigureze greutățile prin care trece Italia.

Popor vrednic de admirat în ce privește, dragostea de Patrie, fie că poartă răbdoul cu dreptate ori fără dreptate.

Marea manifestație antirevizionistă dela Mediaș

Duminică, 1 Decembrie a avut loc la Mediaș o mare manifestație antirevizionistă, aranjată de către Secția Ligii Antirevizioniste din această plasă. Serbarea a decurs în modul următor. La ora 11 comunele din județ își fac intrarea în piața mare a orașului, în cântece patriotice și urale. Într-un sfert de oră întreaga plată este o mare de capete și steaguri. Deasupra tuturor străjuiește statuia lui Axente Sever, eroul dela '48. După zâvărgirea unui scurt Te-Deum, la care a dat răspunsul corul Astrei din Mediaș, D. Mușlea președintele Astrei din loc începe seria cuvântărilor. În numele bisericilor vorbesc Dni I. Crăciun și I. Rinea, protopopii. În numele școalei și ai învățătorilor: D. N. Allușă rev. școlar. D. Dr. Gh. Preda dela Sibiu, vorbește în numele Astrei, iar D. C. Aslău în numele orașului. Toți oratorii arată drepturile naturale și istorice ale poporului nostru pe aceste platouri și văzătesc cu indignare tendințele de revizuire a tratatelor urmărite de Unguri.

La urmă se trimite două telegramă: M. S. Regelui și dom Stelian Popescu, preș. Ligii Antirevizioniste Române. Toate comunele se încolonează apoi pentru defilare. După intelectualii din Mediaș, urmează îndată comuna Moșna care face o deosebită impresie prin faptul că e precedată de o ceată mândră de 14 călăreți, îmbrăcați în costume naționale, printre cari manifestanții au putut vedea pe toți intelectualii comunei, afară de preoți cari merg pe jos în fruntea poporului. Nu mai puțin frumos s'au prezentat cel din Ighișul-Nou, cu o ceată de călușeri în frunte. Urmează: Dârlosul, Brațeiu, Pâncea, Bazna, Curciu, Ajel, Proștea-Mare, Axente Sever, Vorumloc, Agârbiciu și a.

După masă la ora 3, se dă un festival artistic în sala cea mare a hotelului „Strugure“. Sala plină de popor, ascultă cu nerăsuflare, cântecele naționale și declamările executate de elevii școalei primare din loc sub conducerea dom Stelian Mărgineanu, și de elevii Gimnaziului de Stat. Călușerii dela Ighiș, joacă „Banul Mărăcine“ și „Călușerul“ fiind răsplătiți cu lungi aplauze. Punctul cel mai de seamă al programului îl formează însă piesa „Zorile“, dramă istorică de St. O. Iosif, jucată

M. Sa Regele și Blajul

Din prilejul zilei de 1 Decembrie 1935 s'a trimis dela Blaj M. Sale Regelui următoarea telegramă:

Majestății Sale Regelui, București, Palatul Regal. — Cetățenii Blajului eu toate autoritățile bisericești, civile și militare, într-o imponantă manifestație patriotică din prilejul zilei unirii Ardealului, Banatului și Părților Ungurene cu patria Mamă prezintă Majestății Voastre respectuoase omagii, asigurându-Va de erciniță neclătită și de hotărîrea lor nestrămutată, de-a luptă cu viață și sărgesc lor pentru păstrarea patrimoniului național și dicastic al României pe veci înregite. — Dr. Victor Macoveiu, Visarul Mitropoliei. — Alexandru Lupeanu-Melin, Președintele Astrei Blaj.

La această telegramă s'a primit următorul răspuns:

M. S. Regelui m'a autorizat să Vă transmitem înaltele Sale mulțumiri pentru sentimentele de credință exprimate prin D.Voastră din partea cetățenilor Blajului cu prilejul sărbării unirii Ardealului la Patria Mamă. — Directorul Palatului, secretar particular al M. S. Regelui.

Două zeci de cardinali noui. A trecut multă vreme de când nu s'au mai înălțat scaunele cardinale rămase vacante prin moarte. Acum mai nou primim știre că se va înălța în 16 Dec. un consitor la Roma, presidat de înșuși Prea Sfințitul Părinte Papa Pius, în decursul căruia se va face numirea celor 20 de cardinali noi.

Ziua de 1 Decembrie la Pănade. Serbarea unirii Ardealului cu Patria-Mamă s'a făcut în comuna de naștere a lui Timotei Cipariu sub conducerea cercului cultural de acolo. La sf. slujbă de dimineață, s'a cântat doxologia cea mare. După masă la ora 2, s'a desfășurat în localul școalei primare un program alcătuit din cuvântări, declamări și cântări patriotice. Însemnătatea zilei a fost tâlmăcită de pă. Ionuț Brad, președintele cercului cultural. Restul programului, declamările și cântările, a fost executat de elevii de școală, sub conducerea dom. Inv. Susana Dulău și a dom. Inv. Jacob Costea. Sala școlii a fost plină de mulțimea celor cari au asistat la serbare.

Donație. Dom Gheorghe Ciora, maestru la Școala de arte și meserii din Blaj, fiu al comunei Dridif (j. Făgăraș), a dărât bisericile unite de acolo un chivot, donă cruci din stejar sculptat și două icoane, toate împreună în valoare de cinci mil Lei. Pentru această crea-

admirabilă de profesorele gimnaziului și învățătorii din Mediaș. Sala a aplaudat furios.

Seara, după o retragere cu torte, săteniș, pâlcuri, pâlcuri, se retrag spre vatrile lor în cântece patriotice și urale.

Valeriu Stolan

linească faptă curatoratul bisericii gr. cat. din Dridif îl aduce și pe această cale mulțumirile sale.

Cetitorilor noștri din Dridif. Am primit știre că primii ziarul cu întâzire, de abia la o săptămână după apariție. Am și înțeles căm pe unde se opresc ziarele adresate Dvs. și cine sunt aceia cari le citesc fără plată. Vă înștiințăm că am făcut arătare la locurile în drept ca să se ia măsurile de lipsă împotriva celor ce Vă păgubesc pe Dvs., făcându-Vă să primiți gazeta cu întâzire, și nouă pricinuindu-ne spese zadarnice.

Carnete pe C. F. R. pentru căntăreții bisericești. Direcția generală C. F. R. a aprobat să se dea carnete de călătorie cu preț redus (50%) pe C. F. R., căntăreților, (cantorilor) bisericești uniti, și anume unul de fiecare parohie. Cel ce vrea să scoată astfel de carnete pot cere lămuriri dela preotul parohiei unde slujește.

Seminar român la Roma. Tinerii români cari făceau studiile teologice la Roma erau împrăștiți în diferite seminarii. Multe popoare își au seminariile lor, ca superiori anume, cari se îngrijesc de creșterea tinerilor levîți. Ceea ce ne lipsea până acum, din anul acesta începând avem. Seminarul român din Roma, ridicat pe un teritoriu dăruit de sf. Părlărie, s'a deschis în toamna aceasta, primind pe români cari studiază acolo teologia. La sărbătoarea Bunei-Vestiri a anului ce vine se va deschide seminarul în mod sărbătoresc. Cu acel prilej se va face un pelerinaj național la Roma.

Catedrala din Lugoj are un privilegiu despre care am scris și noi la vremea sa, dat de Sfântul Părinte al Romei, pe care nu-l are nici o altă biserică românească din lume. Acest privilegiu, numit al altarului, s'a publicat într'un din duminecile lunii Octombrie în fața arhitecului și a mulțimii adunate. Cu acest prilej s'au așezat și bănci în catedrală, așa că de acum oamenii merg mult mai bucurosi la biserică, ne mai obositu-se stând în picioare.

Ceață mare în Capitală. Jola trecută seara pe la ora 7—9, s'a lăsat deasupra Capitalei o ceață groasă de nu-ți vedea mâna. În furnicarul acela mare de oameni ce nu se opresc aproape nici când, ceața a produs o mișcare de nedescris și apoi o linșe de aproape ou ceas. Când au văzut că nu mai pot înainta, căci se cloacea unul de altul, s'au retras spre coridoarele caselor, pe sub porți sau pe sub ziduri. Automobilele au rămas locul, în stațile lor, iar tramvaiele au înaintat cu mare băgare de seamă și încet. După o jumătate de oră ceața s'a risipit.

Germania cumpără porci dela noi. Câțiva Nemți au sosit săptămâna trecută la Brașov. Acolo au făcut târg cu anumiți măcelari să le trimită în Germania 20 de mil de porci, fălați gata în abatoarele (locul unde se tăie animalele) Brașovului. În Germania carnea va fi trimisă în frigorifere (răcitoare) ca să nu se strice.

Cu 20 mil albine pe obraz. Ziua „Universul“ dela București a publicat zilele trecute fotografie unui îngrijitor de albine din Brezoi-Vâlcea. Crescătorul se numește D. Machia. Fotografia îl arată cu fără chipeș îndrăgit de albinele sale. În jurul obrazului

De pe masa nici unui creștin bun și adevarat

se părea că are barbă, o barbă frântă și încârligată cum au cortorari de pe la noi. Spunea însă ziarul că ce se vede în jurul obrazului nu e barbă, e un rol de albine, vreo 20 de milii, care s'a așezat pe față. Mâna stângă încă se vedea cuptușită de albine. Nici o albă nu i-a înțepat. Se vede că și cunosc stăpânu.

Opt vagoane cu muniții au fost scoase din Nistru. Apele Nistrului de sub podul dela Tighina au început să fie curățite de resturile podului celui vechiu. S-au scos de sub pod opt vagoane pline cu obuze și cartușe. Într'un vagon s'a găsit și piele, talpă, foarte bine păstrate, iar în altul s'a găsit oseminte omenești. Vagoanele găsite au fost aruncate în Nistru de bolșevici când s'a retras dela noi din față.

O imblânzitoare de leu a leșinat de frica unui șoarece. La un circ din Londra s'a întâmplat săptămâna trecută ceva dureros dar fizic totodată. În cușca leilor se afla o fată, care era în slujba circului ca imblânzitoare de leu. Publicul privea pe fată cu admiratie, vizându-o cum pășește curajoasă printre leii. Deodată ea se opri locul. Îngrozită, strigă odată din toate puterile și căzu jos leșinată. Leii văzând ce s'a întâmplat, au sărit cu furie asupra ei. Paznicii circului au sărit imediat în ajutor scăpându-o dela nemore. S'a aflat atunci că ea a leșinat de frica unui șoarece ce s'a furigat în cușca leilor. Când a reacționat publicul acest lucru, a început să râdă ca la teatru de comedii.

Orășel atacat de lupi. Hainele întregi de lupi au săvârșit în jurul orașului Sculeni (jud. Iași). Într-o noapte au sfâșiat la o stână 30 de oi, în cea următoare 12 și un vițel scos din grajdul unui jăran. Au pornit apoi spre oraș, dar s'au opriți la marginea lui cu colții deschisi, întâmpinând de furcile și topoarele locuitorilor. S'a luat hotărîrea că locuitorii să facă de pază, cu rândul, la marginea orașului, ca să nu se trezească noaptea cu hainele de lupi săvârșind prin curși și grajduri.

Dela laș la București pe jos. O femeie din Iași, cu numele Profira Frunză, are 21 de copii. Cu o familie atât de numeroasă, dar săracă lipsită pământului, o ducea greu de tot. Gândul că vine iarna și o găsește cu copiii sămânzi și desbrăcați, a făcut-o să plece la București, pe jos, căci nu avea bani de drum. Acum bate la ușile autorităților bucureștene care nu se prea deschid. — E multă cărăcătie în lume. Și când te gândești că sunt imbinăți cari având de toate se simt rău că nu și găsește rost pe pământ. Ce rost înălțător ar avea dacă ar îngriji de cei săraci!

Aducem scaeci din Germania? Din Lugoj am primit o știre care dacă nu ar veni dela vama de acolo, adică dela autoritatea publică, ar părea că e glumă. Au trecut pe acolo, venind din Germania, două vagoane de scaeci, buruieni cari la noi se găsesc pe toate păraiele și pot fi adunate chiar și de copii. Atunci de ce nu se organizează strângerea plantelor de acest soi, dacă fabricile au lipsă de ele?

Ceață deasă pe Dunăre. De sămbătă noaptea s'a lăsat pe insulă Dunării o ceață deasă. Vapoarele nu mai pot pleca din porturi din această pricina. Multe bărci de pescari prinse de ceață în mijlocul apelor, au așteptat o zi și o noapte ca să se poată întoarce la fârm.

Durata vieții

1. Cât trăesc plantele

Plantele sunt viețuitoare. Se nasc, se hrănesc, cresc, se înmulțesc și pe urmă mor.

Durata vieții nu e pe o formă la toate plantele. Unele trăesc puțin, abia câteva zile; altele trăesc mult: zeci, sute și mii de ani.

Dintre plante, mai puțin trăesc *Ctupercile și Algele*. Viața lor ține numai câteva zile. Dupăcesc încolțesc, repede cresc, se înmulțesc și apoi mor.

Muschii încă au viață scurtă. Dar au o însușire pe care rar o mai găsim la alte viețuitoare, anume pot reînvia. Ii culegem și îi uscăm cu îngrijire. Ii păstrăm la loc uscat vreme de două zeci de ani, apoi îi punem la umedeală. Renasc și înverzesc din nou.

Ierburile trăesc numai câteva luni. Asemenea și cerealele. *Grâu*, *Orzul* și *Ovăsul* răsar prin Martie și până în Iulie și au împlinit traiul.

Morcovul, *Pătrângeli*, *Varza* și *Stecla* trăesc doi ani. Stecla a putut să puse în stare să trăiască trei și patru ani.

Se poate lungi viața unei plante, îndepărțând cât mai de timpuriu frunzele și florile de pe tulipină. În felul acesta, plante care trăesc numai un an, pot supraviețui, crescând din nou și în anul al doilea.

Opaciile trăesc mai mulți ani. Cei cu lemnul alb și poros, cum e *plopul* ajung până la vîrstă de 50 ani. Copaci cu lemnul mai tare, care cresc încet trăesc sute de ani. Astfel *Carpenul* trăește 150 de ani; *Fagul* trăește 300 ani; *Pinul* trăește 570 pe ani, iar *Molidul* ajunge 600 ani.

Teul viețuiește 1000 de ani, *Bradul* 1200 de ani, iar *Cedrul* din Liban ajung până la 2000 de ani. *Stejarul* și *Castanul* trăesc tot 2000 de ani, iar *Chiparosul* și *Tisa* ajung vîrstă de 3000 de ani.

Portocalul încă trăește mai multe veacuri, asemenea și *Mersorul* și *Abanosul*.

Se cunosc copaci cari pot fi socotiti de moșnegii lumii. Trăesc de sute și mii de ani. În parcul contelui Cowper din Anglia este un stejar în vîsta de aproape 2000 de ani. Lângă Athena este un maslin numit maslinul lui Platon, care iarăși are aproape 2000 de ani. Nucul din Sf. Nicolas, în Lorena are vîrstă de 1000 de ani. Teul din Trau, în Elveția, e de 600 de ani.

Maslinii din grădina Getsemani din Ierusalim au fost martorii patimilor Domnului Hristos.

Pe drumul dela Vera Cruz din Mexico se află un Chiparos, care are mai mult de 500 de ani.

In pădurea sfântă din Ceylon se găsește un smochin de 2200 de ani.

In insula Oos e platoul lui Iporate care are 2300 ani.

In Africa sunt Baobabi groși de 30 de metri și înalți de 150 de metri iar vîrstă lor atinge mii de ani.

Înviațatul Alexandru de Humboldt spune, că s'a găsit Baobab gros de 10 metri, care arată o vîrstă de 5150 de ani. In Senegambia, negrii au săpat în trunchiul unui Baobab o casă așa de încăpătoare, încât puteau să-și întâlnă în ea adunările.

In California este arborele *Sequoia*, care ajunge aceeași vîrstă ca și Baobabul.

Cel mai bătrân dintre toți copaci din lume este un Chiparos din Mexico, despre care se crede că are mai mult de 6000 de ani.

In Liban sunt cedrii cari au murit în pioare. Coaja le-a căzut, dar scheletele își întind în toate părțile brațele albe și cojite.

Ion Popu-Camporosu

Creșterea și îngrășarea porcilor

Animalul cel mai căutat pe piață este porcul. Îi cumpără gospodarii lipsiți de porci, ca să aibă ce să ia iarnă, măcelarii pentru măcelarie și comercianții pentru export.

In Ardeal și Banat rasele Mangalița și Iork sunt cele mai răspândite. Intre aceste două rase se dă o întrecere pentru ocuparea locului de întăritate în gospodăriile sărănești.

Să vedem ce însușiri are fiecare, pentru că să putem prezice și cui va fi biruința. Mangalița este un animal rezistent la boli și se mulțumește cu puțin. Iorkul se îmbolnăvește mai ușor și prezintă hrana multă și bună.

Mangalița face pușci puțini, 3–8 bucati. Iorkul este prolific, fată 8–12 purcei.

Mangalița crește încet, este târzie, abia la vîrstă de 2 ani este complet dezvoltată. Iorkul este precoce, la 10–12 iunie este pe deplină dezvoltată.

Mangalița dă grăsime multă. Este cel mai bun producător de grăsime. Iorkul dă carne multă și gustosă.

Trăind sămăc de cele de mai sus, putem spune că, în gospodăriile mai străice, cu coteje slabă și pentru grăsime și creștem Mangalița. În gospodăriile bine aranjate, cu coteje bune și pentru vâzare să creștem iorkul.

Pe pările străine se caută și multă carne deasă grăsime, din care cauză iorkul se plătește mai bine decât Mangalița. Diferența între prețuri ajunge la 5–10 lei la Kilogram.

Porcii trebuie să înțină în coteje calde și curata. În caz că prin coteje bate înțântul și e frig, o mare parte din hrana este folosită pentru producerea căldurii, deci se pierde, în los să servăscă pentru creștere sau pentru îngărat. Porcii sunt animale curate, nu balează unde se culcă. Vara se tăvălesc în băltoace deoarece apa murdară menține răcorea, mai mult timp decât cea curată. Mâncă toate murdăriile, flind că sunt foarte lacomi.

Porcii puși la îngărat nu e bine să fie hrăniți numai cu cuceruz, deoarece cuceruzul nu conține toate materialele, de care are nevoie animalul. După cum noi, oamenii, nu putem trăi numai cu mămăligă, deoarece nu

îmbolnăvim de grozava boală *pelagra* și mai mancăm pâine, lapte carne etc., la fel și porcilor trebuie să le mai dăm orz, cartofi, zer de lapte, lături etc.

Porcii puși la îngrășat, trebuie să primească hrana destulă, deoarece numai în felul acesta se vor îngrăși repede și bine. Astfel unui porc de 70–90 Kg. greutate vie, în primele luni îl vom da zilnic 1,5 Kg uruială de orz. În a 3–4-a lună îl vom da 2–2,5 Kg uruială de porumb și 2–2,5 Kg. orz.

Mâncarea trebuie dată de două ori pe zi și totdeauna la aceeași oră.

prof. Victor Oros

Cerealele și animalele anului 1935

Producția agricolă din anul acesta este, după datele Ministerului de agricultură exprimată în vagoane, următoarea: porumb 480 000, 262 466 grâu, orz 92 385, ovăz 5.937, și săpără 32.821 (un vagon are 10.000 de kilograme).

Odată că asessata, din datele ce le avem la indemâna, mai putem vedea și numărul animalelor exportate în decursul anului 1935. Această societate e foarte necesară, mai ales pentru agricultori, deoarece pot să-și dea seama de ramura acesta de producție a cerealelor și a creșterii și îngrășării animalelor destinate pentru vânzare, pentru export.

Iată exportul românesc de animale din anul acesta: vite 60 322, porci 104.694, carne 115.340, cai 3.268, oi 71 932 și tutum 899.347 kg.

Cifrele de mai sus ne arată foarte bine că producția de cereale și exportul de animale, făcut de țara noastră în alte țări în decursul anului curent.

Schimbările care se fac între două sau mai multe țări, este necesar, deoarece nici o țară de pe suprafața pământului nu are și nu poate produce, la ea în țară, toate mărfurile de care are trebuință. Astfel, că sunt forțate să importeze ceea ce nu au de ajuns.

Ol. I. B.

Listă neagră

Dușmanii noștri

Dușmanii noștri sunt toți aceia cari au permis-o anii deținându-l, să făltă că sunt și dănișii oameni cu carte, iar acumă, când le cerem bani, nu vreau să ne mai cunoască. Iată numele unor dintre acei cari ne-au păgubit astfel:

Micuțiu Vasile Căciulă Minişul de sus dator	231
Ioan Lăpadat, Bazna	547
Gheorghe Popescu, Cuhea	675
Vasile Dancuș	675
Simion Suflea, Sângelariul de C.	415
Gregoriu Boariu, Iclăznel	353
Ioan Vlașiu I. Crăciun, Lechința de M.	540
Vasile Drăgan, Chiraleș	732
Vasile Gorgan, Palatca	675
I. Crăciunaș I. N. Ciaci Gârbou	744
Basilu Pop S., Lechința de Mureș	675
V. Moldovan I. V. D. Moinești	202
Ghemea Petru, Spini	457
Ardelaan Ioan, Săbișa	432
Ioan Pop, Lușca	732
George Costea P., Niraslău	495
Aug. Orăian, Șarmașul Mare	210
Ioan Cocoară, Zaul de Câmpie	719
Filiimon Borcari, Olișcani	719
Nicolae Dănilă, Uricani	199
Gheorghe Moldovan, Dezmăr	267
Ioan Răpan, Manic	160

Vom continua cu asemenea liste și pe acești dușmani ai noștri și vom da și pe mâna advocatului nostru.

Anunț. Se aduce la cunoștința amatorilor, că la *oficiul postal Blaj*, în cancelaria oficiului la orele 10 dim. pe ziua de 13 Decembrie a. c. se va ține licitație publică cu oferte inchise, *concessionarea serviciului de factaj*. Domnii concurenți sunt rugați să se prezinte în cancelaria oficiului cu o jumătate de oră mai înainte de începerea licitației pentru a lua cunoștință de cașul de sarcini. Odată cu oferta concurenții vor depune o garanție provizorie în numerar, egală cu 5% din cantumul subvenției specifică în ofertă pe timp de 2 an. — *Blaj*, la 27 Nov. 1935. Diriginte: *I. Boeangiu*.

Redactor: IULIU MAIOR

Primăria orașului de reședință BLAJ

No. 2840—1935.

Publicație

Primăria orașului de reședință Blaj, jud. Târnava-Mică, va lăneșa la 10 (zece) Ianuarie 1936 ora 11 a. m. licitație publică cu oferte inchise pentru construirea abatorului comună în valoare de 1.410.000 Lei.

Planurile, devizul, cașul de sarcini și condițiunile speciale se pot vedea la Primăria Comunală.

PRIMĂRIA

Corpuș Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 261/1935.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 6304—1930 a judecătoriei mixte Blaj, în favorul reclamantului firmei »Albina« Inst. de Credit și Ec. suc. Mediaș repr. prin adv. Dionisie Roman-Mediaș pentru incasarea creanței de 8627 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 11 Decembrie 1935 orele 13,30 m. pe m. la fața locului la dom. urm. din Valeașului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2, vaci, 12 oi, 2 care, 2 porci, etc. în valoare de 11 000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 11 Noemvrie 1935.

FLEFLEA
Şef portărel

Corpuș Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 259—1935.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 6305—1930 a judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului firmei »Albina« Inst. de Credit și Ec. suc. Mediaș repr. prin adv. Dionisie Roman-Mediaș pentru incasarea creanței de 9083 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 11 Decembrie 1935 orele 11 a. m. la fața locului în Tăpu la dom. urm. de sub nr. c. 7 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 vaci, 1 vitel, 1 sură, 4 butoie, 1 bute etc. în valoare de 12 940 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 11 Noemvrie 1935.

FLEFLEA
Şef portărel

Corpuș Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 263—1935.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 5231—1930 a judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului firmei »Albina« Inst. de Credit și Ec. suc. Mediaș pentru incasarea creanței de 4390 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 9 Decembrie 1935 orele 11 a. m. la fața locului în Micăsasa la dom. urmărilor de sub nr. c. 67 și 11 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 bivolițe, car, lemne și fân în valoare de 14.500 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 11 Noemvrie 1935.

FLEFLEA
Şef portărel

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

A apărut!

Calendarul dela Blaj pe 1936

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor duminecilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*Învățătură și petrecere*“ cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea.

In acest an, plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am statorit prețul calendarului poporale, la 12 Lei exemplarul. Si omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț aşa de neînsemnat. Calendarul anului acesta e cu mult mai bogat decât în alți ani, și cu mai multe chipuri. Cu toată scumpetea hârtiei și a clișeelor, am stabilit acest preț ca să poată fi cumpărat de toți. Cine-l cere prin postă va mai trimite doi Lei pentru spese.

Pe așteptare, nu putem trimite calendar!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să ceară dela „*Redacția și Administrația Unirea Poporului*“, Calendarul dela Blaj.